

AIDAS

BRAZILIJOS

JORNAL - LITUANO - ECHO

Nepartinis Lietuviu Laikraštis
Semanario Litvano Independente
Konstantas Uckus
LEIDĖJAS
Atskiras Numeris \$300
S. Paulo, R. da Moóca,
1721
T. lefonas 3-2056

Nepartinis Lietuviu Laikraštis
Semanario Litvano Independente
José Leite de Salles
Redactor-Chefe
S. Paulo, Rua de
Moóca, 1721
Telefonas 3-2056

XI Ano - metal

Brazilija - São Paulo 1940 m. Gegužes - Maio 4 d

2528862

Nr 18 (527)

Sajungininku padėtis Norvegijoje labai kritiska

Anglai kaltina Camberlaina. - Camberlaina pakeis Churchilas. - Sovietai ispejo vokiecius del Svedijos. - Vokieciai Norvegijoje laimi.

LIETUVOS VĖLIAVA PAGAEMBU STADIONE

REIKALAUJA KAD BUTU PAS-
KELBTOS KARO AUKOS

Norvegai traukiasi is karo fronto

Vokietijoje, ypač Cekoslovakijos dalyje, augė žmonių nepasitenkinimas ir bruzdėjimai dėl to, kad Vokietijos vyriausybė neskelbia tikrų žinių iš karo ir nepaduoda žuvusių tikro skaičiaus ir pavardžių. Vokietijos žmonės nori žinoti apie žuvusius, ypač nori žinoti tikrą jų skaičių, o vyriausybė tai slepia.

ZUVO DU RUSU GERIAUSI LA- KUNAI.

Rusijos oro komisaras paskelbė apie mirtį dviejų Sovietų lakūnų, Povel Golovib ir Piontkovski, inžinierio Aleksandrovo ir mekaniko Dodrovo. Visi jie žuvo balandžio 27 d. eidami savo tarnybą.

Rusų lakūnas Golovine buvo žymiausias lakūnas Rusijoje, dalyvavęs šiaurės ašigalio kelionėje 1937 metais ir buvo skaitomas Sovietų oro geroju, apdovanotas aukščiausiais sovietų garbės ženklais. Piantkovski buvo taip pat pasaulio garso lakūnas. Žuvusių mirties smulkmenų nepranešama.

EKVADORIJE VEL SUKILIMAS

Pietinėje Amerikos respublikoje, Ekvadoriujė eina nuolatiniai neramumai. Nėra to mėnesio, kad tenai nebūtų susektas koks nors sąmokslas prieš valdžią. Šie sąmokslai neturi jokio socialinio pagrindo. Sąmokslus rengia politikieriai ir generolai, kurie ištroškę valdžios.

— ALEXANDRIA. Sajungininkai baigia praktikti Norvegijoje. Jų karo laivai koncentruojami Viduržemio jūroje. Ką tai reiškia, nežinia.

PAVOJUS PIETU EUROPOJE

Karas Skandinavijoje galima spėti, greitai baigsis. Dabar visų akys atkreiptos į Pietų Europą. Kas bus dabar pirmutinis? Tai klausimas, kurį uos visų domina.

KNUTAS HAMSUNAS SU VOKIECIAIS.

Zymus norvegų rašytojas Knutas Hamsunas išleido pamfletą ni lapą, kuriame pajuokia sąjungininkus. Tas rodo, kad norvegų rašytojas eina drauge su jo paties krašto okupantais vokiečiais. Norvegai labai nustebė tokiu Hamsuno elgesiu.

NORVEGU KAREIVIAI META GINKUS

Dėl nepasisekimo kare su vokiečiais Norvegijoje, kuriame ir sąjungininkai nieko negali padėti, nors tenai savo kariuomenės yra pasiuntę nemažai, vokiečiai karą laimi ir norvegų kariiviai meta ginklus nebenorėdami daugiau kariauti su vokiečiais. Matyt, jautia, nieko nelaimės o tik kraštui nereikalingų nuostolių padarys.

NORVEGIJOS VYRIAUSYBE TA- RIASI SU VOKIECIAIC

Vėliausiai gauti pranešimai, ryšium su dideliais sąjungininkų nepasisekimais, Norvegijos vyriausybė ir jų karalius Haakonas nutarė vesti derybas su vokiečiais. Šios derybos esą jau vedamos. Vadnaisi, norvegai turės taip pat pasiduoti vokiečių globai, kaip pasidavė be mūšio danai.

ITALU LAIVAI GABENA IS RU- SIJOS VOKIETIJON NAFTA

Iš Bulgarijos pranešama, kad italų laivai iš Batuno dideliais kiekiais gabena Vokietijon rusų naftą. Naftos transportas iš Rusijos į Vokietiją per mėnesį siekia iki 20.000 tonu.

Vokietijai yra labai reikalinga nafta. Kitur jos pirkti negali, tad belieka tiek vienintelis šaltinis — Sovietų Rusija. Tačiau kaip vėlesni pranešimai sako, Rusija irgi neduosianti jai visko, nes pati Vokietija, kariaudama taip pat negali savo prekių duoti Rusijai. Dėl to rusai stengiasi užmegsti prekybos ryšius su angliais, nes prekybos sutartis su Vokietija Rusijos ne patenkina. Pati Vokietija matydama, kad Rusija jai gėli nu traukti pardavimą kaurių prekių, ieško būdu suartėti su Rumunija ir iš čia gauti reikalingų medžiagų.

SAJUNGININKU AISKUS PRA- LAIMEJIMAS

Amerikos spauda plačiai rašo apie karą Norvegijoje ir komentuoja sąjungininkų pralaimėjimus. Amerikonai rašo, kad paskutinių dienų sąjungininkai pralaimėjimai reiškia jų galutiną pralaimėjimą skandinavijoje. Anglai patys kaltina sąjungininkų karą vadus, kurie esą ne-

tinkami, nesugebėję vesti karą turėdami ir ginklų ir žmonių. Italų fašistų spauda rašo, kad anglų paskelbtoji garsi blokada priejo bankroto. Neutralės valstybės, kurios daug vilčių į sąjungininkus, nusiminė. Žodžių sąjungininkų blokas, iš viso ko matosi, eina prie galutinio pralaimėjimo. Tas pralaimėjimas gali nueiti prie to, kad anglai gali netekti tos galybės, kurią jie turėjo. Pasutiniu laiku anglų laivai pasijauė Azijos ir Afrikos pakraščius.

TIK VIENOJE VIETOJE NORVE- GAI GINASI

Trondelang sektoriuje norvegai jau padėjo ginklų, Pranešimai iš Stokholmo sako, kad norvegai dar ginasi viename sektoriuje, butent Stoerene.

DARBO ZMONIU SVENTEI PRAEJUS

Gegužes Pirmojo, yra viso pasaulio darbininkų šventė. Tą dieną laisvoje kalyse šventia visi darbininkai, daro susirinkimus, mitingus, sako prakalbas ir aptaria savo reikalus. Daugelyje šalių šioji Darbo žmonių šventė buvo ir tebėra draudžiama, mal bijoma, kad tą dieną darbininkai išėję iš fabriku nesurinkų ir nesudrumstų valdžios ramybės. Bet daugelyje šalių šioji šventė istatymais šventinama ir kviečiami susirinkimui se dalyvauti visa darbo klasė. Yra šalių kur toji šventė perdirbta, sudarkyta ir pavadinta ivairiais vardais, nieko bendro neturintiais su darbininkų reikalais. Lietuvoje pavyzdžiui šioji šventė paversta medelių sodinimo diena, kitose kraštuose — kraštuose kitu ku. Vokietijoje

šventė panaudojama militaristiniai propagandai ir žmonių kerštui prieš žmones.

Brazilijoje šioji šventė šventinama istatymo keliu. Šią dieną, Pirmo Gegužes, Brazilijoje pripažinta Darbo žmonių šventė ir ją šventia visi darbininkai. Šiais metais kaip kitose Brazilijos vietose, taip ir S. Paulyje Pirmo Gegužes buvo apvalkčiojama vietų, buvo surengti susirinkimai ir prakalbos, dalyvaujant ner papties vyriausybės atstovams.

ITALIJOJE ERAUDZIAMA SIMPA- TIZUOTI SAJUNGININKAMS

Europoje eina smarkus karas. Karauja vokiečiai su — anglais, prancūzais ir norvegais. arba kitaip tariant, su sąjungininkais. Kiekvienas žmogus turi savo nuomonę ir simpatijų vienai ar kitai pusei. Tai paties žmogaus individualinis jausmas. Italijos vyriausybė nors ir stengiasi saventose nustatyti prieš sąjungininkus, nors ir stengiasi oficialiai simpatizuoti vokiečiams, tačiau iš žmonių individualaus jausmo atimti negali. Ir dėl to patioje Italijoje yra visokio nusistatymo žmonių, kurie vieni reiškia savo simpatijas vokiečiams, kiti sąjungininkams. Tačiau už palankumą sąjungininkams italų vyriausybė ne laai patenkinta. Vyriausybė yra nutarusi, kad už parėkta vietoje vietoje palankumą sąjungininkams būtų. Vienas fašistų laikraštis, aprašydamas karo veiksmus Norvegijoje, nepalankiai atsiliepė apie vokiečius. Dabar, kaip pranešimai sako, vyriausybė žada šią reikalą iširti ir laikraščio redaktorių, kuris idėjo žinutį nepalankia apie vokiečius nubauti.

Balandžio 27 d. dalyvaujant Brazilijos Respublikos Prezidentui Getulio Vargas ivykio atidarymas São Paulo estado stadione Pacembu parke. Atidarime dalyvavo daugybė žmonių, ivairių organizacijų ivairių valstybių atstovai taip gi ir Lietuvos atstovas konsulas p. Polišaitis, kuriems buvo parengtos atskeros vietos. Atidarymas ivykola labai plėtingai ir gražiai, bet tai didžiausias viso Pietų Amerikoje pastatytas stadionas. Stadione tarp Brazilijos ir kitų valstybių vėliavų, garbingai plečė savo ir Lietuvos trispalvė, kuri primena visam pasauliui, kad Lietuva yra nepriklausoma, laisva ir lygionijis teisėmis valstybė.

ALBANAI BRUZDA FRIES ITALUS

Labai katalikiška Italija perėitais metais Velykų pirmą dieną gerai apsiginklavusi puolė nepriklausomą, ramią ir niekam nieko blogo nedarantį maža valstybę Albaniją. Albanai dar mėgino gintis, bet prieš modernius italų ginklus sunku buvo atsilaikyti ir beveik Velykų dieną italai užgrobe Albaniją ir tenat įskyre savo valdytoją. Albanija dabar priklauso italams. Žmonės budami po sveikmu jungu, stengiasi viokių padėti iš je pasiliuosoti. Tęmes gerai žinome iš tų laikų, kada Lietuva buvo vergiana rusų. Pranešimai iš Prancūzijos sako, kad albanai, ypač pastaruojų laikų, kada eina visame pasaulyje susimintai, pradėjo smarkiai bruzdėti prieš italus. Romos oficialios žinios, žinoma, šiuos pranešimus nugintija, ir sako, kad albanai labai laiki gyvena su italais ir klauso italų valdžios. Kaip tenai yra, sunku atspėti, bet aišku tas, kad pavergia lauta ramiai niekuomet nebus.

Dr. M. Fucs

Su didele praktika tūdziausio New Yorko ligoninese, Asistantas Profesoriu Silbert ir Peterson New Yorko ligonine ir Prof. Rubens Monu Sioat ligoninese. Specialybe: Operacijos, Moteru ligos, Slapumo kanalu, inskui ir šlapumo puseles uždegimai, Endoscopia. Venu issipletimas, Homoroidai ir hydrocealus pydoma be operacijos ir skaanimo. Trumpos ir ultra violetines bangos.

CONSULTOIIJA:

Rua José Paulino No. 485. Prilma ligonius: nuo 2 su puse iki 7 su puse vakare

Telefonai 5-6885 ir 4-6307

O Presidente da Republica Snr. Getulio Vargas

(continuacão)

As aspirações populares, os legítimos desejos dos que trabalham, a situação das classes menos favorecidas sempre foram abjecto de especiais cuidados por parte do sr. Getulio Vargas. E' assim que tem feito ju's ao reconhecimento á admiração e ao decidido apoio dos brasileiros.

Numa estancia de Minas o Presidente Getulio Vargas faz, como sempre, questão de passar a data natalicia na estricteza intimidade do seu lar feliz. Mas até lá chegará, viva, forte, calorosa, a expressão do sentimento dos brasileiros, consagrada dos serviços que o preclaro estadista vem prestando ao paiz.

UM PERFIL POLITICO DO PRESIDENTE

E' preciso attentar nas condições de meio e formação, afim de se estabelecer em bases racionais um perfil politico do Presidente Getulio Vargas.

Nasceu o sr Getulio Vargas, como ficou dito, em São Borja, no Rio Grande do Sul, zona fronteira com a Republica Argentina. E'u na região de planuras verdes limitada de curva do horizonte, onde o homem não excita a imaginação com a paizagem, como no resto do Brasil, — antes, desenvolve o raciocinio pela realidade das coisas, sempre ao alcance do seu olhar, habituando-se — assim á disciplina do espirito.

O gau'cho é, por de regra, sobrio, methodico, habituado á vida ao ar livre, com as alternativas das estações, amando o perigo e des preocupado com o conforto. O trato directo com as coisas o fez realista, corajoso e magnanimo.

A geografia desta região explica muito o espirito do Presidente Getulio Vargas. Nelle, o primado incontestavel é da razão e por isso á sua politica é pragmatica, sem preconceitos, procurando a solução dos problemas dentro de formulas capazes de resolver os termos em que se aquacionaram, sem querer dominar o tempo. Compreendendo que vivemos numa era de transformações subitas, na qual todas as questões são interdependentes de factores numerosos, não raros imponderaveis, o presidente Getulio Vargas as encaminha e resolve dentro da realidade circumstante, sem se preocupar em que as consequências possam determinar rectificações necessarias, que elle as faz, sinceramente, na intenção unica de acertar.

O Presidente Getulio Vargas, que norteou a Revolução de 1930, no sentido de dar ao Brasil normas mais coherentes, por assim dizer, com a sua realidade, tem porifado nessa directiva com infatigavel constancia. Nem tudo poderia ser de primeira hora; os sete annos, decorridos da vitoria do movimento de 1930 á nova Constituição marcam a trajetoria para a conquista de uma idéa definitiva, amadurecida na consciencia nacional.

Como se havia habituado, desde menino e ter á distancia nos olhos, o Presidente Getulio Vargas pôde sempre ver claros horizontes do Brasil contando com os factores reaes e com aquelle de que mais difficilmente se sabem utilizar os estadistas, que é o tempo. O Presidente Getulio Vargas sabe que nenhuma idéa vinga ou nenhuma solução resolve adoptada ou applicada fóra do tempo. Por isso, deu á sua obra de estadista um rhythmico seguro, uma orientação nitidamente realista.

Referimo-nos á vida do gau'cho ao ar livre, dando-lhe coragem, magnanimidade e singeleza, traços característicos do perfil politico do Presidente Getulio Vargas. Da sua bravura pessoal ha indices em todos os momentos da vida brasileira, de pois que assumiu a Presidencia fugindo ao circulo rijo das custodias e procurando estar sempre na linha de frente, na hora do perigo. Em 1935, quando do movimento comunista, dirigiu-se aos postos avançados onde se combatia e animou com a sua presença, os soldados entusiasmados o povo, Extremamente simples, é do seu prazer passear pelas ruas da cidade, não raro sozinho, mesmo em épocas em que outros julgaram prudente maiores precauções. Es se caracter democrata do Presidente valeu-lhe a grande popularidade que desfruta.

Magnanimo e nobre, não ha exemplo de se ter prevalecido, uma vez sequer, de sua autoridade para uma perseguição e a sua brandura é tradicional, mesmo para o adversario que pega em armas contra elle. Por isso mesmo, muitos de seus inimigos de hontem se reconciliaram depois e o Presidente os aceita, como aceita todas as contribuições, de boa vontade, uma vez que nunca deu effição pessoal a qualquer divergencia ou luta politica. Seu prestigio vem do afeto de preocupar-se apenas com as idéas apertando a mão a inimigos da vespera ou recusando-a a amigos desde que não communguem nos principios que defende em bem do paiz.

Conhecedor profundo dos homens, o Presidente Getulio Vargas é sbretudo senhor das suas idéas, e está nisso por certo o segredo da sua psychologia. E as suas idéas são claras e definidas, de tal sorte que lhe é facil distinguir os adeptos, e os adversarios, sem ser passível á incerteza dos tímidos ou ás manobras dos tendenciosos.

E serve ao seu raciocinio seguro uma vontade firme, sem titubeios nem reservas. Quando é necessario um gesto, elle firmemente o executa, em plena responsabilidade e assim o

Kariniai propagandistai, kalbédami apie savo priešą, dažnai taria: „Žiūrėkite, jie muilo neturi!“ Pamanytume ir pasakytume: tai kas kad neturi to menkniekio, juk muilo nešauda ir jo nevalgo. Taip kalbédami ir manydami, mes labai apsiriktume. Muilo reikšmė pramonėje yra labai didelė.

Jei muilas būtų naudojamas tik nusiprausimui ir skalbimui, tai mes negirdėtume kalbant pažemininčiai apie valstybę, kuri neturi muilo, nes tam reikalui, kaip nusiprausti ir ballinius skalbti galima panaudoti kitus chemikalus. Kas kita su industrija. Zmogus gali nusiprausti ir be muilo, o industrija be muilo visai nejudėtų, ji stovėtų, nes tai pats pagrindinis dalykas yra muilas.

Lietuvos prekyba kontroliuos valdžia

Is Lietuvos pranešama, kad kol tesis Europoje karas, Lietuvos valdžia nusprendė paimti savo rankas visą prekybos kontrole. Finansų ministeris turės savo kontrolėje visą krašto prekybą su užsieniais, metalų, žaliavos medžiagos išskirtymą ir atidarys uždarytus fabrikuos. Valdžia taip pat nutarė atidaryti kooperatyvus Vilniaus krašte ir kituose industrijos miestuose, vien tik dėl darbininkų šeimynų, kurių mėnesinės įplaukos nedidesnės kaip 250 litų. Galutinai nutarta parduoti pigia kainomis žmonių sumaltes, visokie reikalingiausius žmogaus gyvenimo produktus ir už tai imti bonais.

Vyriausybė šią savo nutarimą įvykdys tada, kada seimas patvirtins šį projektą. Sis vyriausybės sumanymas bus greitai perduotas seimui svarstyti.

Jei tik vyriausybė perims visą krašto prekybą savo žinion ir ją kontroliuos kaip valdžios imone, tada, be abėjo, išnaudovertelgos ir kupčiai negalės pasinaudoti ir kainų kelti.

Atrodo, kad šitas vyriausybės sumanymas, jei tik jis bus įgyvendintas, palengvins ypač neturtingųjų būkle. Juk jau yra palirta, kan lajke karo, ar kitokių pasaulinių sumūšimo vieni (Nukelta 1 3ciá .puslapi)

declara sem subterfugio. á Nação. Sirvam de exemplo a acto de 10 de Novembro e o discurso em que annunciou ao paiz. O Brasil corria risco sério de desordem, uma viva inquietação tornava incerto o seu destino e as correntes subterraneas da dissolução comunista ameaçavam or organismo nacional. Em hora tão grave, necessario se tornava ao Presidente da Republica, certo do apoio unanime de todas as offças reaes do Brasil, que para elle appellava, a coragem da accção. E elle a teve, resolutamente, evitando ao paiz o choque violento das lutas e talvez da guerra civil, confundindo os inimigos da Patria que, á sombra de bandeiras perigosas, estavam conspirando decididamente contra os destinos do Brasil, A hora não comportava transigencias ou accommodações. Era um daquelles momentos em que qualquer descuido do timoneiro poderia acarretar o naufragio.

O Presidente Getulio Vargas, em plena responsabilidade de suas funções e do mandato que lhe dera a Nação, promulgou a nova Constituição Federal, asentando com ella os alicerces racionais do Estado brasileiro.

kas neturi muilo, kariuti negali

Vielos gamintojai negali gaminti vielos, jei neturės muilo. Nes pradadant vielą tverjančią karo fronto apkasus ir baigiant plauko storumo vielą negalima pagaminti be muilo. Odų fabrikantai negali išdirbti odos, jei neturi muilo. Tikiai muilas a idaro kelią pramonei. Be muilo negalima pagaminti nei drabužių, nei batų, nei popieros nei kitš dalykų. Gumos išdirbystėje be muilo nesuiks nei vienas paveikslas taip pat pagaminafabrika ra'as, Ivairūs spalvuoti kitų reikalingų dalyku.

mi tik vartojam muila. Muilui gimininga medžiaga yra glicerinas. Nes glicerinas muilas gaunamas is riebalų. Glicerinas ypač reikalingas bro industrijai. Is glicerino gaminama sprogtamoji medžiaga. Taigi, sakydami, kad karą lengvai gali laimėti tas, kas turi daug muilo, visai neapsiukisime. Valstybė, kuri neturi muilo, negali pasigaminti ne tik sprogtamos medžiagos, bet nei drabužių, nei popieros, nei batų nei kitų reikalingų dalyku.

Ar Belgija ir siame kare bus sunaikinta

Praėjusiam Didziajame Europos kare Belgija buvo imperialistines vokiečių armijos sudauyta. Simtai tūkstančių belgų išskersia Salis sugriauta. Dabar ir vėl Belgija atsidūrusi tokią padėti, kokioje ji buvo 1914 metais. Bet kad ji nepakiūtu i tokią netikėtą katas trofišką padėti, tai jos valdžia siame kare ruosiasi isiverželius kitaip sukitti.

Belgijos krašto apsaugos ministeris Denissas valstybės atostovų rūmuose pareiškė, kad kai myninių valstybių orlaivius yra sunku sulaiykiti kad jie nekraidytų per Belgijos teritoriją, bet salies teritorijos apgynimas yra priruoštas. Ministeris pareiškė, kad visos priemonės pasipriešinti sveitimos kariuome nės isibrovimui i Belgiją—įvairios kliūtys, užtvindinimo

priemonės, grioviai ir minyukai gali sulaiykiti užpuolikus. Taip pat numatyta sunaikinti geležinkelius, telefono tinklus ir visas kitas susisiekimo priemones, kurios galėtų paarnauti priešui.

Dabartinė karinė padėtis Belgiją pastatė tarpe kūjo ir priekalo. Jos ministeriai šiandien turi kalbėti, kaip jų salis prisiruošusi sunaikinti savo išdavotas susisiekimo priemones kaip šali užtvindinti vandeniu. Bet kaip prie to žmonės gali prisiruošti? Ar jiems galimas apsisaugojimas ir kaip? Salis teritorijos plotu nedidelė, tik 11.755 kvadratiniai mylių, o gyvenojų gyvena 8.092.000, arba po 655 žmones ant kiekvienos kvadratinės mylios. Tai nepaprastas sugikimšimas.

Negru Respublika Liberija

Vakariniėje Afrikoje, prie Atlanto vandenyno, yra nepriklausoma negrų respublika, vadina ma Liberia. Ji apima 43.000 kvadratinės mylios teritorijos plotą ir turi apie pusantro milijono gyventojų. Liberijos gyventojų. Liberijos gyventojai isintinai, yra negrai.

Liberija savo istorija yra zinoma nuo 1847 metų, kada isisiteigė jos nepriklausomybė ir p per eile metų buvo garsi kaip is Amerikos ir kitų saliu pasiluosavusių vergų pvriglaudimu. Šiandien tarptautiniai Liberija zinoma kaip nepriklausoma, ma za valstybė po Amerikos Suvienytų Valstijų protektoratu.

Nors salis priimdavo globot is kitų salių atvykusius vergus bet dar 1831 metais Tautų Sąjunga vesdama tyrimą jos ša salies padėties, atrado joje vergijos likučius. Tik 15.000 Liberijos respublikos gyventojų yra skaitonai tikri liberiečiai, kurie yra ainiai pirmųjų Liberijos kolonistų.

Liberija pasižymi gamtos turtais. Ten auginama eksportui

guma, daug pagaminama palmių aliejaus, yra daugybė mineralų ir daug nepaliestų miškų.

Vidaus prekybai liberiečiai naudoja primityvius didelius varinius pinigus, kurių vertė yra visų vienoda. Užsieniečių bandymai ivesti patogesnius prekybai pinigus neturėjo pasisekimo. Nors jau 1923 metais Liberijos valdžia davė vienam bankui leidimą išleisti popierinius banknotus, bet jų apyvarta vidurnėje rinkoje dar neprijmta.

Liberiečiai gali susitaupeti tytis sau namus, bet retai kada jie juos užbaigia. Mat, jie neturtingai gyvena, o antra, ne pastoviai gyvena. Klajoja.

Naujai atvykusiems i Liberiją teisės labai varžomos. Jei atvyksta juodaodis, tai jo teisės labai siaurinamos ir varžomos. Niekur Liberijomje neleidžiama baltiesiems isigyti nuosavybę.

ypatingai žemės. Liberiečių išskaitiavimu, tas juos apsaugoja nuo svetimųjų pavergimo ir naudojimo.

Cukraus Nepritruks

Esant tik dviejm cukraus fabrikams Lietuvoje savo gamybos cukraus kiek pritrūkdavo. Tikuma tekdavo išsivežti is užsienio. Ir šiais metais savo cukraus dar neuženka. Tačiau jau yra atitinkami jo kiekiai užpūkti užsienioose. Todėl cukraus stokos nebus. Tačiau jau yra atitinkami jo kiekiai užpūkti užsienioose. Todėl cukraus stokos nebus. Tačiau jau yra atitinkami jo kiekiai užpūkti užsienioose. Todėl cukraus stokos nebus.

užteks, bet dar ir liks. Dviejm cukraus fabrikams būdavo tonų cukrinių runkelių. Dabar kontraktuojama po 180—190 t. jau yra sukontraktuoti cukriniai runkeliai visiems trims cukraus fabrikams—per 260 tūkst. tonų runkelių. Todėl steinančiai metais ne tik nereikės cukraus is užsienio importuoti, bet bus galima sudaryti jo didesnes atsargas arba net ir eksportuoti. Atsivėlgiant i tokias perspektyvas negali būti jokios kalbos apie cukraus korteles ir panašius suvaržymus.

P
J
Kauno
pasaulio
laikraštis
paštas
mėly,
labai a
kams i
Aiduis.
formuo
sus lie
tškareg
kimas,
buvo ti
zicinio
buvo ne
aprašyn
rie savo
rie is U
Uviamis
Tačiau
savo ver
Dabar j
informu
jau is k
demiško
Kauno
tuvas A
straipsni
saulio Li
redaktor
vje info
jeklina
kity laik
katalikiš
pusiškos.
Suo tuc
pat pa s
saulio Li
singai p
ankščiau,
matosi s
mas tik
ninkškas
bandėirar
Na
Vėlio I
gimui sv
tiniamu
Tuo tarpu
problema
ją nustaty
— BUKA
suuntinys
atsiūkim
bus, kad
su visa Vo
kurį Hi th
bulos dar
tuos.
— HELSI
ais bage
nias. Pa
mų-rusų b
krašus sav
grafino 77
— 5.277 r
tyti, koks
rusų ir suc
relaisvėn.
— STAMB
munija pri
endradar
jus akiva
yra sąjung
nauykusi
šija tartus
pagyvintm
— PARYZ
denis a tra
Tai pirmas
cujoje ra
metry gel
virty 100
jega. Nai t
aukt a. Ta
mės tuo ir
aukt os gan

Jau nebesusitaria

Kaune yra leidžiamas, neva pasaulio lietuviams informuoti, laikraštis «Pasaulio Lietuvis». No pat pradžios iki beveik pereitų metų, «Pasaulio Lietuvis» buvo labai artimas Kauno tautininkams ir jų organui „Lietuvos Aidui». «Pasaulio Lietuvis» informuodavo užsienį gyvenančius lietuvius iš tautininkiško tarybos. Užsienį lietuvių veikimas, organizacijos, jei jos tik buvo tiek tiek priešinę, o pozicinio nusis, a ymo tautininkams buvo neigiamos. Talpinami buvo aprašymai, fotografijos, tu kurie save laikė tautininkais, kurie iš Draugijos Užsienį Lietuvos Remti indavo pinigų. Tačiau laikai keičiasi, keičia savo veidą ir «Pasaulio Lietuvis». Dabar jis jau truputi kitaip informuoja pasaulio lietuvius, jau iš kito laško, daugiau krikdemiško. Dėl to labai užsigavo Kauno tautininkų organas «Lietuvos Aidas» ir 26 nr. idėjo straipsni, kuriame kaltina «Pasaulio Lietuvi», ir jo leidėjus su redaktorius, kad tame laikraštyje informuojami lietuviams subjektivai, pačiuodamos citatos iš kity laikraščių, daugiausia iš katalikiško «XX Amžiaus» vienisios.

Suo tuo sutinkame ir mes. Nuo pat pa sirodymo ir dabar «Pasaulio Lietuvis» neinformavo teisingai pasaulio lietuvius, tiek anksčiau, tiek ir dabar, visur matosi subjetingumas, skirtumas tik toks: pirmiau — tautininkiškas, musiškai tariant bandeirantiškas, o dabar krik-

demiškas. Jeigu «Lietuvos Aidas» nori kad «Pasaulio Lietuvis» būtų tikru, visapisišku informativiu apie pasaulio lietuvių gyvenimą, apie jų vergus, sielvartus, tai tas pats «Lietuvos Aido» raštas galėjo tipti prieš metus ir daugiau laiko. Tada «Lietuvos Aidui», buvo geras «Pasaulio Lietuvis», nes jisai plačiai rašydavo tik apie tautininkiškai nusistatčius užsienio lietuvius. O dabar, kada «Pasaulio Lietuvis» pakrypo kiton pusėn jau nebepatinka «L. Aidui».

Taigi, buvusieji bičiuliai jau nebesusitaria. Pradeda bartis. Musų manymu, tiek pirmiau, tiek dabar DULRO leidžiamas «Pasaulio Lietuvis» neatlieka savo tarnybos, kurią jisai yra pasiskyręs. «Pasaulio Lietuvis» rėtų būti objektyvus viso pasaulio lietuvių organas, Jame urėtų vienodai traktuoti visus lietuvius o ne vienus glosyti, kelti i padanges, o kitus per savo, srovinius korespondentus niekinti.

Jei anksčiau buvo per tą laikraštį išieškiamą užsienyje gyvenančių tautininkų nuotaišas, tai dabar jau reiškiamą krikdemiškos nuotaišos. Apie kitus gerai dar jei ne žodžio, bet dažniausia buna prirašyta nebutų dalyku.

Zodžiu, kaip DULRAS, taip ir jo organas «Pasaulio Lietuvis» nepatenkina užsienyje gyvenančių lietuvių, o grynai yra srovinė organizacija su taip pat sroviniu laikraščiu. Labai žinoma, juokinga, kaip toji srovė keičiasi.

Neseniai ivykusiame vokiečių chemikų suvažiavime tuo klausiniu labai idomų pranešimą padarė Berlyno universiteto profesorius Hinsbergas. Tiesa, jis nenurodo tikslų ir galutinių, kelių, bet iškelė daug norodimų vėžio diagnozei nustatyti. Savo išvedžiojimų pagrindu jis paėmė visų pripažintą faktą, kad vėžys nėra užkrečiama liga, bet yra lėtelių audinių kitimo proceso padarinys. Sutrikusi medžiagų apykaita sudaro sąlyga; nenormaliam kaikiurių lėtelių augimui. Šios vėžio lėtelių vėliau sudaro valstybe valstybėje. Pasisėkė taip pat nustatyti, kad, prasidėjus vėžiui, kraujuje, per mažai randame ant inkry reikalingą fermentą sum žėjimą, kuris paprastai siekia 10-5%, nėra kintamas vėžio ligos pažinys. Jis pastebimas ir kaikiurišiais litais organizmo sutrikimo atvejais.

Idomų rezultatų davė eilė kitų bandymų. Sveikos pelės, kuri išieškio vėžio audinio kraujas turi pakankamai jėgų sergantias lėtelines sunaikinti. Tuo tarpu vėžiu serganti pelė to jau nebepajėgia parlyti. Ištyrus ši reiškinį, paaiškėjo, kad sergančioje pelėje atsiranda tam tikra riebalinė medžiaga, kuri, malyt, kludina žalingų lėtelių naikinimui. Heidus tokiai pelėi oksidoto engosterino, vėžio lėtelių vėl sunaikinamos. Orgosterinas iš vienos pusės yra atimamas D vitaminiu o iš kitos nuostabiū būdu gaminingas toms cheminėms medžiagoms, kurios savo sudėtyje tų pačių dalių, kaip ir vėži skatinančios dervos.

Trečia bandymu grupė apima tam tikrą smegenų liaukos hormoną. Nustatyta, kad vėžiu sergančiojo kraujas turi savyje antihormoną prieš vieną tos liaukos gamintama hormoną, kurio vaidmuo varlės organizme yra žinomas, bet kokia jo rolė žmoguje, tebėra niaišai neišaiškinta.

Rio de Janeiro

ir ten gyvenantieji lietuviai

(Tasa io 16 numerio)
Rio de Janeiro lietuvių organizacija «Vilnis» neapima visų čia gyvenančių lietuvių, nes ir čia, kaip ir visur, yra visokio nusistatymo lietuvių, visai gal vojančių. Mat, ir visur, taip ir čia, vienienis patinkę vienas, kitiems kitas. Dėl to ir sunku visus sutraukti i knvę. Tačiau ar šaip ar taip, «Vilnis» vaidina savo vaidmenį Rio de Janeiro lietuvių gyvenime ir reprezentuoja lietuvius ivairiuose parengimuose, minėjimuose ir pn.

Pirmutinis ir dabartinis «Vilnis» organizacijos pirmininkas yra Jonas Saurusaitis. Tai darbus ir pasišventęs tai organizacijai. Nenuilstamai darbuojasi «Vilniai» nuo pat isikurimo iki šiolei ir Juozas Rimanauskas, Pastaruoju laiku, Rio de Janeiro apsigyvenus kun. J. Janulioniu, kuris prieš kelis metus buvo Argentinoje. Rio de Janeiro lietuviai dar labiau pagyvėjo. Nesakysiu, kad visi lietuviai, bet organizacija «Vilnis» pasidarė kaip ir kun. J. Janulionio vadyboje. Kaip teko girdėti, kun. J. Janulionis leidžia ir redaguoja «Vilniai» jų žurnalą, kuris žada greitai išeiti. (Aido redakcijos žiniomis Rio de Janeiro «Vilnis» leidini rediguoja St. Vancevičius — A.A.B. Red.) Trečias šio žurnalo numerys žada būti pašvęstas grynai kun. J. Janulionio kunigastinai jubilėjui paminėti. Kadangi dar nesame matę nei šio žurnalo pirmo numerio, ai bijau tvirtinti. Bet kad tokie organizacijos «Vilnis» planai yra, tai tiesa.

Tai tiek apie organizaciją. Ekonominiai Rio de Janeiro lietuviai gyvena gerai. Taip bent atrodo iš paviršiaus. Tiesa, čia lietuvių nors ne daug, bet visi nes vop sąjunga organizacijos veiklos. Kokia būtų kaina buvo kas pas kitus, bet visi uždirda neblogai. Kaip jau minėjau, yra

lietuvių, kurie turi savo sklypus ir namus. Tai Caxias lietuviai. Tai skaitosi daugiau provincijos lietuviai. Bet yra gerai istatiusių ir namų savininkų pašiam mieste. Pavyzdžiui, Vaclovas Radzevičius turi puikius namus isigyjęs ant Alto da Boa Vista. Tai gražus miesto rajonas, kur gyvena vien tik turiniai. Nes čia oras geras ir vėsus. Vaclovas Radzevičius ir jo žmona vradar jami žmonės, abu siuvcjai ir savo darbu turi isigyje šiuos puikius namus, jų verte siekia apie 80.000\$000.

Stipriausia, gal but, iš lietuvių bus isitaisę broliai Petras ir Antanas Girniai. Tai didelio batų fabriko savininkai, kurie pradėjo iš nielo beveik, dirbdami pas kitus, o vėliau, iš nielos dirbtuvėles pasidarė fabrikančiai.

(Bus daugiau)

Lietuvos prekyba kontroliuos valdžiai

(Atkelta iš 2-iro. pusl.)
Susikraudavo didžiausius turus o kiti mirdavo badu neturėdami ką valgyti, neturėdami ko apsivilkti ir kity reikalingiausių gyvenime reikmenų isgyyti. Prekybos nacionalizavimas y yra geras daktas ir jisai prakuojuamas ivairiuose formose šiuo metu beveik visur. Štai kad ir Brazilijoje, nors čia prekyba nėra nacionalizuota, tačiau valdžios kontrolė yra uždėta ir produktų kainos nustatomos valdžios. Be valdžios žinios kainų kelti negalima. Jei kas, kelia kainas, jas nustato, kad daugiau turėtų daugiau pelno iš vartotojo, toki valdžia baudžia. Brazilijoje veikia dar ir toks nusistatymas, kad ne tik produktų bet ir būty nuomos negalima nes vop sąjunga organizacijos veiklos. Kokia būtų kaina buvo kas pas kitus, bet visi uždirda neblogai. Kaip jau minėjau, yra turi pasilikti.

Nauji budai vezio ligai gydyti

Vėžio ligos gydymo sekminimui svarbiausias dalykas yra tinkamu laiku nustatyti ligą. Tuo tarpu kaip tik sunkiausia problema medicinin ir yra laiku nustatyti, nes vėžys pradzio-

je ligoniui nekėlia jokių skausmų. Tyrinėjanti žmogaus audinių lėtelines, medicina tampriai bendradarbiauja su chemija, todėl micko nuostabus, kad pastaruoji susidomėjo, kaip būtų gilin

Telegrammos

— BUKARESTAS. Vokiečių pasiuntinys Rumunijoje isleido išsisklaimą i Rumunijos vokiečius, kad jie isiklini grai švestų su visa Vokietija 1 d. gegužės, kunis H. Hleris paskelbė vokiečių lautos darbo ir solidarumo šventę.

— HELSINKIS. Rusai su suomiais bange pasikeis ti karo imfinias. Paskutinė partija suomiu-rusų belaisvių grizo i savo kraštus savaitės pradzioje. Rusai gražino 775 suomius, suomiai — 5277 rusus. Ir is to jau matyti, koks nelygus santykis tarp rusų ir suomių karių, patekusių nelaisvėn.

— STAMBULAS. Turku su kumunija pradėjo labai glaudžiai bendradarbiauti vokiečių laivojus akivaizdoje. Šios dvi šalys yra sąjungininkės. I Bukares tų nuvykusi turkų ekonomine misija tartis dėl prekybos santykių pagyvintimo.

— PARYZIUS. Prie Saint Gaudens a trasti žibalo kaldiniai. Tai pramas i tsitikalas kad Prancuzijoje randama nafta. Iš 150 metrų gelmės ji veržiasi i paviršių 100 kilogramų spaudimo jėga. Naftos kokybė yra labai aukšta. Tai turės didelės reikšmės šiuo metu tu kadangi mažiau naftos gaminių teks gagentis iš

— JEMENAS. Arabų pasaulis kare laikosi neutraliai, tačiau juo simpatijos yra Anglijos pusėje.

— TALINAS. Estų radio praneša, kad vokiečiai užminavo sumonij žlanką ir dėl to ispejo kity valstybių laivus, kad proten daugiau neplauktų. Nežinia, ką vokiečiai ketina tuo pasiekti. Praktiškai Baltijos jura yra uždaryta. Manoma, jie bijo galimo sąjungininkų puolimo per Baltijos jura is tolimiausios Norvegijos šiaurės ar Rusijos isikišimo. Tuo budu ir Lietuvos prekyba jurą keliais su Rusija turės sustoti. Vis tabau karas paličia ir musų Tėvynę, kuri su nieku kariauti nenori, o tik nori savo neutralumą ir nepriklausomybę issaugoti.

— ROMA. Italijos vyriausybė sukietė savo pasiuntinius Vatikanė ir Berlyne. Dijo Aitena a tsfovas prie Vatikano, paskirta si Berlyne, o Bernardo Attolico, pasiuntinys Berlyne — i Vatikaną. Alfieri yra žinomas, kaip didelis vokiečių šalininkas. Manoma, šiuo ges tu Mussolinis norėjęs parodyti savo simpatijas Vokietijai.

— ROMA. Mussolini su gen. Franco griežtai pasipriesino Hit

leriu, kuris norėjo i Viduržemio jura nusiųsti vokiečių povandeninius laivus, kad ten veiktų prieš sąjungininkus. Mussolini nenori, kad prasidėtų toje juroje karas, kuris, aišku, sutrukdytų italų susisiekimą su užjuriais.

— PARYZIUS. Prancuzijos policija veda toliau griežtą kovą prieš Maskvos sąjungininkus viduje — komunistus. Marselyje jie turėjo gana stiprią poziciją. I jų rankas buvo patekę keli sindikai tai. Policija apie 400 asmenų sulaukė, o sindikatus uždarė.

— VAKARU FRONTO. Vakarų fronte vokiečiai buvo isvystę eilę smarkių puolimų prieš pirmasias prancuzų linijas. Vienu kar tu jau atrodė, kad pradėdamas didysis puolimas vakaruose: toks smarkus buvo artilerijos šaudymas. Bet su dideliais nuostoliais atmušti. Frontų padėtis nepasikeitė. Ligi šiolei visi puolimai vykdomi tikrai «niekeno žemėje» — tarp Maginot ir Siegfried linijų.

— LONDONAS. Tuo tarpu kai i talų propoganda žaibus svaido i sąjungininkus, jų delegacia prekybos san tykiams su Anglija isplešti derasi Londone. Yra daug viltių, kad netrukus bus susitarta labai platiū mastabu. Vadinasi, karas, karu, o biznis — savo keliu.

— LONDONAS. Anglijos vyria

sybė isakė visiems i Ry tus plaukiantiems savo laivams neplaukti i Viduržemio jurą, o sukti aplink pietini Afrikos krantą, apie Gerosios Vilties kyšuli. Šių priemonių anglų vyriausybė emėsi po to, kai italų valstybės vyrai ir spauda pradėjo labai nedrauginga akcija prieš anglus ir jiems a tvirai emė grasin ti karu. Iš tikrų gali karas isliepsnoti ir Viduržemio juroje.

— VASINGTONAS. Ekonominiai amerikiečių sluoksniai sakę, kad negali būti jokios abejonės, jog Rusija importuoja iš Amerikos Rusij innių Valstybių ivairias žaliavas, kad jas vėliau isvežtų i Vokietiją, gerai už ši patarnavimą uždirdama ir padėdama Vokietijai apėti sąjungininkų blokadą. Ypatingai esąs padidejęs vario, gumos, cinko ir kity žaliavų eksportas i Rusiją.

— PARYZIUS. Sąjungininkų laivynas vis labiau veržia blokados dirža apie Vokietiją. Šiaurės jura nuolat valoma nuo vokiečių laivų. Tik šią savaitę nuskandinti 3 vokiečių transportai, gabenę kariuomenę, ginklus ir maistą i Norvegiją. Mendžiojami povandeniniai vokiečių laivai. Anglai taip pat neteko 3 povandeninių laivų.

— VATIKANAS. Popležius Pijus XII stenggiasi suderinti Italiją

su Anglija ir pasiekti tarp jų taiką. Italijos pasiuntinys Londonė Bastianini turėjo pasikalbėjimą su Anglijos užsienų reikalų ministriu Halifaksu. Vatikano sluoksniais kalbama, kad Italija sutinkanti islyginti savo santykius su Anglija, jei busi patenkinti šie jos reikalavimai:

1. Italijai bus suteikta daugiau teisių Viduržemio juroje.
2. Anglija pripažins Italijos interesų pirmenybę Balkanuose ir nekleidys Italijai plėsti tenai savo itaką ir prekių santykius;
3. Italija negalinti likti neutrali dabartinio konflikto atžvilgiu, jei sąjungininkai s tengsis nuvers ti hitlerininkų reikius ar padalinti Vokietiją.
4. Sąjungininkai neprivalo varžyti savo blokadą Italijos prekybos.

Sakoma, šiuos italų pasiulymus Popležius iteikė Anglijos vyriausybei. Be abejo, sunku laukti, kad juos priimtų sąjungininkai, nes jie kaip tik skelbė, kad šio karo tikslas — sunaikinti hitlerizmas.

Taigi, nežinia, kaip baigsis pastarieji bandymai Italiją islaikyti nuostaliai dabartinio konflikto. Niekas tikrai nežino, ką galvoja Mussolini. Stoti i karą jau buvo labai gera progą, kai anglai sulaukė italų laivų su vokiečiais anglimi. Bet Italija vis liko neutrali. Ar ilgam? — To niekas nežino.

Lietuvos Naujienos

VILNIECIAMS REMTI I MIL. 650 TUKST. LT.

Draugijos Vilniaus kraštui remti vyr. komitetas pirmadienį priėmė šių metų savo veiklos išlaidų sąmatą. Sąmatos sudarymas, apsvaistymas ir priėmimas ilgiau užtruko todėl, kad k-tas stengėsi išsamiau išaiškinti ir suderinti savo uždavinius bei užsimojimus su kitų sąstygų bei organizacijų Vilniaus rėmimo planais, norint išvengti lygiagretiškumo. Sąmatą teko padidinti iš pusantro milijono iki 1 milijon- 650 tūkst. Lt. Šiems metams, suprantama, atitinkama suma jau yra sumadota.

NUSAVINTA DAR 13 DVARŲ.

Vilniaus Apygardos Žemės Tvarkymo Išaugos žemės reformos reikalams nusavino dar 13 dvarų, bendro ploto 3.040 ha. Naujai nusavintieji dvarai yra Eišiškių, Jasunų, Kalbinėnu, Maišiagalos ir Trakų valsčiuose. Nusavintų dvarų skaičiuje yra Vilniaus miesto ribose esąs Pinakuso Graubarado 152 ha žemės sklypas, kuris bus išparceliuotas.

PILSUDSKIO IR ZELIGOVSKIO DVARAI PAIMTI VALSTYBES GLOBON.

Vilniuje posėdiavo vyr. Žemės ūkio komisija, kuri nutarė paimti valstybės globon gen. Zeligovskio ir Pilsudskio dvarus, kaip esančius be savininkų. Valstybės globon bus paimti ir kiti ūkiai, like be savininkų.

VOKIECIŲ LEKTUVAS NUSILEIDO LIETUVOJE

Kovo 17 dieną, 11.35 val. Litu bavo valstieju, Sabaliavo kaimo nutūpę vokiečių mokomas lektuvus. Pravedus kvotą, juo atkridusiems lakūnams mokiniams leista grįžti į Vokietiją. E. St. Micpovyliu, 31 metų amž.

— KAUNAS. Šiemet buvo labai didelis potvynys Kauno iš balandžio 3 i 4-tą ledai susigrūdo Nemune ir vanduo pakilo 7 metrus 28 cent. Tokio potvynio Kaune nebuvo.

— KAUNAS. Susisiekimo ministerija paruošė galutiną auto estrados Kaunas—Vilnius planą. Ministrų taryboj tuojau bus apvarstyta žemės nuomavimo klausimas ir Seimui priėmus, bus pradėta statyba, kurios dalis bus atlikta ūkio būdu, o dalis atiduota iš varžytinų.

— VILNIUS. Balandžio mėn. pirmąją savaitę žemės ūkio reikalams Vilniaus srityje buvo nusavinta dar keli smulkesni dvarai Maišiagalos ir Rietavės valsčiuose. Ligi šiol jau nusavinta apie 100 dvarų bendro 30.000 ha žemės ploto, Rytų Lietuvos žemėms ir mažžemėms nekant riai laukia tų dvarų parceliacijos. Kasdien gaunami nauji prašymai žemei gauti, kaikuriomis dienomis po visą šimtą prašymų. Jau gauta per 5000 prašymų.

— VILNIUS. Birželio mėn. Lietuvos „Pavasario“ sąjunga drauge su Vilniaus krašto katalikiškomis jaunimo organizacijomis projektuoja surengti Vilniuje kongresą, i kuri numato suvežti apie 40 tūkst. žmonių.

— VILNIUS. Šių metų Vilniaus miesto sąmata, kuria vyriausybė jau patvirtino, sudaro 27 milijonus 576 tūkst. 802 litus. Vilniaus miesto savivaldybė turi daug inonių, kurios vertėsi operacinėmis sąmatomis ir savivaldybės duoda stam

TRAUKINYS SUVAZINEJO GELEZINKELIETI

Aną dieną Kartenos gelež. stotyje manevruojąs traukinys mirtinavi suvažinėjo geležinkelietei E. St. Micpovyliu, 31 metų amž.

KARO PABĖGELIAI PRIVALOMAI TURES APSIGYVENTI JĖMS NURODYTOSE VIETOSE.

Karo pabėgėliams tvarkyti komisariatams yra įsakos padaryti vis- karo atbėgėlių registraciją. Registracija daroma, bet dėl to, kad daug atbėgėlių ir negausus registratojų aparatas, registracija numatyta laiku ne užbaigta. Kai tik registracija bus užbaigta, tai Atbėgėliams tvarkyti komisariatas pradės tikrinti visus pabėgėlius ir jems bus nurodytos vietos, kur gyventi. Ypač turės griežtai prisilaikyti nurodytos gyvenamosios vietos tie atbėgėliai, kurie naujosios teikiama pašalpa. Karo atbėgėliams numatytos vietos Zagarėje, Kybartuose ir kt.

SIAULIUOSE SULAIKE TRIS PINIGŲ MEISTERIUS.

Siauliuose kriminalinė policija sulaike Jurgi Brill, Leona Sileiką ir Mare Martišauskaitę, kurie gamino ir platino dvilitinės ir penklitinės monetas.

Brilis ir Sileika po 17 metų, o Martišauskaitė 28 met. amž.

61 JA SAVININKE VOGĖ ARKLIOUS.

Kvėdarnos valsčiuje buvo pavogti keli ūkininkų arkliai. Policija vienamė turguje su vogtu arkliu sulaike Aleksandrą Vasiūnškaitę, kuri prisipažino arklius vogusi ir pardavusi, o siliūškaitė Varnių valsčiuje tu gautus pinigus paskolinusi. Varni 61 ha ūki, kuri išnuomavo 6klitiems, o pati tarnauja pas ūkininkus kaip tarnaitė ir vogdavo, gi už vogtus daiktus gautus pinigus už aukštus procentus skolino.

UZDEGE NAMUS IR ZUDESI gyvenančios Kestučio g. v. 2. (kalėjimo namuose) butą ir St. Petrusėvičius, isigėres, mėgė no nusizudyti: užsiraikino buto duris ir uždegė namus, o kai namai pradėjo degti, pats mėgino nusizudyti—dūrėsi peiliu i šoną.

Aplinkiniai gyventojai pamatė dūmus, išiveržė i degančius namus ir gaisrą užgesino, o susizeides savijudys, nugabentas i miesto ligonise.

LINKSMAS TRAGISKU LAIKU KURINYS.

Didiosios Britanijos ambasada Lietuvai kaune p. Bestomas tenka parinti, rašo operetė va no A. Tolstojaus kūrinio „Anna O. Operetė busianti ilga naktis, kus baigta rašyti.

Lietuvos vyriausybės rasta Tautų s-gos gener. sekretoriui

Zeneva. Elta. 1939 metų spalio 23 d. „Kazimierz Trebicki susijusia su Vilniaus srities Lenkijos Generalinis Konsulas“, perdavimu Lietuvos Respublikai ir su savjartarpe parama tarp Lietuvos ir Socialistinių Tautų ir Sovietų Sąjungos 1939 metų spalio 10 d. sutarties kuri buvo perduotas Lietuvai Valdžios ir jo sritis.

Ryšium su tuo Nuolatinis Lietuvos Delegatas prie Tautų s-gos generaliniam sekretoriui tokio turinio raštą:

1939 metų spalio 24 d. Jūs malonėmė išsiųsti Tarybai ir Tautų Sąjungos nariams „Kazimierz Trebicki, Lenkijos Generalinis Konsulas“, pasirašyta pranešimą apie iteikimą Lietuvos Vyriausybei „formalaus pro testo dėl tos vyriausybės prieš pradėdama valdyti savo srities ir gretimą sriti, igyvendino leistos, Socialistinių Tarybų Respublikų Sąjungos, šiai sąjungai nė viena momentą nebuvo nepripažinčios“ Pasilikinama sau teise padaryti kitų pastabų jei reikiu, Lietuvos Vyriausy tis su šiuo laišku supažindintė jau dabar, akreipia Jūsų dė Tautų Sąjungos narius“.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS
MIGUEL OCOUGNE
R. 15 DE NOVEMBRO, 193 sobreloja Tel. 2-6393.
S. PAULO
Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: cart. professional, carteira de identidade.
KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Dr. A. Jazara Snega
(Maskvos gydytojas 1914 m.)
Vidujiniu, veneriniu ir moterišku ligu specialistas, chirurgas.
Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak Ladeira Porto Geral, 12, salė 4 ir 5.
(Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março)
Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

LABORATORIJA -- MEDICINISKAIS IŠTYRIMAS
(Nugarakaulio, smegenų, kraujo išlapumo ir išmatų). Tikras ir geras.
Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO
Rua Barão de Itapetininga 242, 3 aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

DANTŲ GYDYTOJAS
JOSÉ LEVKOVICH
Rua Silva Pinto 264 (antigo 46) Bom Retiro. Atsiverdamas į sunkų laiką nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cidabro purceleno 8\$000.
Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

VOKIECIŲ FOTOGRAFIJŲ ISTAIGA
"BERNARDO"
Isteigta 1890 metais.
Atlieka įvairius darbus fotografijų srity Specialybė padidinime, o taip pat ir su daržais.
Darbas greitas sąžiningas ir pigus. Vyksta įnamus fotografijų reikalais. Dar i fotografių...
Arthur Schamidt
Rua São Caetano 447 (sonas, 103-111 S. Paulo) Telefono 4-5576

LIETUVIAI, DĖMESIO!
Kiekvienas pasistenkite pažinti
STUVYKLĄ LIETUVĄ
KAIZO ŽEBRAUSKĄ
Čia yra didelis pasirinkimas įvairiausių mežiagų. Už darbą garantuojame.
Lietuvių stovyklų yra daug, be STUVYKLĄ LIETUVĄ tik viena
Rua General Ozorio Nr. 161. — S. PAULO

DR. LUIS ABINADER
Gydytojas.
Gonoreja, Gydymas greitas ir be skausmu
Moterų ligos. - eumatizmas ir Astma
Av. São João No. 578, 2º aukštas, 21 Apartamentas, Telefonas: 4-7069.
Ligonius priima nuo i ki 2 ir nuo 14-11gį, 18, 30 val.

NETURI PINIGU?

REIAI GER O KOSTIUMO

ad nieko nelaukdamas kreipkitės siuvykion

Vilnius

Av. São João N. 864

Rua da Moóca N. 3027

Rua Duque de Caxias N. 723

Kur pasistudijinsi geriausios modžiogų

eilute mokedamas i menesi po

20\$. O taip pat čia gausi

neperšlampama ap-

siausta (capa) tokiomis pat

anlygomis

Telephone 4-5015

Pirmoji Lietuviska Spaustuve ir Papelaria
Pan Americana
 Rua da Moóca, 1721 - Telefonas: 3-2056, - São Paulo.
 Priima ir atlieka visokius spaudos darbus: Notas, Fakturas, Dupliketus, Ivairiausius kartonus, saskaitas ir t. t. Darbas atliekamas pagal užsakytojo skonį. Be to, galima gauti visokių rašomųjų reikmenų: Laiskama popieros i krautuves. LIETUVIAI KREIPKITES I SAVAJA SPAUSTUVE IR PAPELARIJA, NES LIETUVIAMS DAROWOS DIDELES NUOLAIDOS.
 Darba painame i namu ir ji pristatome užsakytojui
KAINOS PIGIOS. DARBAS ŠKUBUS IR SAZININGAS
 Rua da Moóca, 1721 Telef. 3-2056

Prenumeruokites Lietuviu Aida Brazilioj

SIUVYKLA "ESTAN"

STASIO SLIKTOS

gerai žinoma visiems lietuviams

Rua da Conceição 79 A, Fono

4-1940 (prie pat stoties Luz

atidarė nauja skyrių — antra

siuvykla, prie stoties Zuz ten

ir gyvenamas butas

RUA da Conceição, 11

GALECKO SIUVYKLA

Silva rūbus pagal naujausias madas i

ivairiausių medžiagų — vietinių ir užsieni

Darbas pagal savo kokybę yra pigus,

atliekamas sąžiningai, diplomuoto siū-

vėjo Galecko* prižiūrimas.

TAD VISI IR SIUVASI RŪBUS GA

LECKO SIUVYKLOJE.

RUA DUQUE DE CAXIAS, 257

Tel. 4-1457

Daržai ir Ukiai

Netoli stoties Carvalho de

Araujo suburbio Central do

Brasil, parduodame geriausios

žemės daržams ir nedidelėms

ukiams. Žeme apaugusi mišku.

Yra pakankamai vandens. Že

mės kaina — tik 300—400

reisu kvadratinis metras. Ge

ri keliai ir artį esančios sto

lys duoda galymibės užvesti

paukščių ukį, verstis daržin

kyste, kito tokiu kulturu au

ginimu ir irengti poilsio namus

Sklypai nuo 10.000 metru

iššimokėjimui pradedant nuo

50\$000

Savininkas. Cia de Agri.

Imigração e Colonização.

Pardavimu Rastine: Rua

José Bonifácio, 98 Tel. 2-7549

S. Paulo, Sekmadieniais ir šio

kiodieniais ištisa savaitė ga

lima teirautis vietoje krautuve

je prieš Carvalho de Araujo

stoti pas ANTONIO KRISTEN

Traukiniai iš stoties Norte

išaina: 7,54; 9,05; 10,04; 11,10

12,14; 14,30.

Iregistruota nr. 45 iš 10

-12-38 trečioje apylinkėje.

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidujiniu ligu specialistas

Bendra Klinika vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.

RUA DA GRAÇA, 236 TEL. 5-1461 S. PAULO

Lietuviu Jaunimui

DEMESIO!

Norėdami dėvėti gražiai pasiūtus rūbu

ir pigiau negu kitur tik pas Paulu An

brozevičius, kur darbas atliekamas nau

jausių madų vyriški ir moteriški.

Lietuviai, išnaudokite laiką sei

madieniais ir vakarais, užleiskite ir jas!

kinėte, nes darbas atliekamas nebiogkai

kaip São Paulo centre, bet daug pigiau

Taip pat yra gražus pasirinkimas

moderniškiausių medžiagų

PVULO AMBROZEVIČIUS

R. CICLAMES, 52 V. BELLA

FARMACIA ANHAIA

Rua Anhaia, 565 (Bom Retiro) Tel. 5-3551 S. PAULO

Passerini

Farmaceutikas

Kainos pigios. Duodami inzesonai

LIETUVIŲ AIDAS BRAZILIJOS

XI Vno - metais   São Paulo, Gegužės - Mėis 4 1940   Nr. 16

Kas naujo kolonijoje

PRASIDEDA POLIEMKA PER SPAUDA.

São Paulo lietuviškoje spaudoje ilgą laiką buvo ramu, dar pusavins polemikos nebuvo. Ji buvo išnykusi. Atrodė, kad tas bus ant ant visados. Tačiau, pasitarusiu laikui pasiebiau, vėl po naujas pašas is Lietuvos. Yra lėmika tarp laikraščių, kur prašoma pranešti redakcijai laišku, pažymėdami pavardę ir tikrą adresą kad redakc. galėtų patikrinti ir iširti negavimo priezasti.

Nuo Red.: Skaičius teisnais pasėbi, kad neuvškoje kolonijoje prasideda nesutikimai ir per laikraščių bandoma kelti visokie reikalai. Suprantu visi kad nesutikimai yra kenksmingi pačiai kolonijai, bet jei pradama vieną nepama tojų užsipuldinėjimų, kaip ant organizacijų, tai organizacija, atstovaudama tam tikrą visuomenės dalį, priversta duoti paaiškinimų ir nurodyti ką kurias priezastis, kurios kiludo laikai ir geram sugyvenimui.

„AIDAS“ PAVELUOTAS
Sis „Aido“ numerys šėo pavėluotas, nes Gegužės Pirmojo spaustuvė buvo uždaryta ir darbininkai nedirbo. Už tai atsiprašome savo skaitytojų.

GREITAI IŠEIS „VILNIES“ ZURNALAS.

Teko pairti, kad jau baigiamas Rio de Janeiro lietuvių organizacijos „Vilnis“ žurnalas „Tautos Vilnis“, kaip matosi, ir rįjėčiai pasigėdo laikraščio ir žada jį leisti dažnai, kas mėnesi. Žurnalas medžiagą tvarko Rio de Janeiro gyvenan is kun. J. Janulionis.

ISLEIDO SAVO SASIUVINIUS

Papėlarija „Pan Americana“ apait paprasų mokyklosms ivairių sasiuvinų, šomis dienomis isleido storų sasiuvinų, (brošūrų) su gražiais vėseliais, priaklytais speciaiai mokyklosms. Popiera gera ir kaina pigi. Minėjų sasiuvinų markė pavadinama „i mokykla“. Lietuvos mokyklos turėtu šių sasiuvinų turėti savo mokyklose. Papėlarija ir spaustuvė „Pan Americana“ daro gerą progresą ir yra išleidusi rinkon ne maža savo gamybos išdirbina, kaip ivairia usių blokų, laišku, voku, sasiuvinų ir kt. „Pan Americana“ gaminiai turi labai gerą medžiagą, ko kitos dirbtuvės, šiuo ka ro metu, vengia.

Spaustuvė „Pan Americana“ priima ivairius spaudos darbus ir kitjems atlikti, t.y. uzakymus. Darbą atlieka greitai ir pigiai. Lietuviai biznieriiai ir pramoninkai spaudos reikalais kaip ivairiausių notų, rotolų, du plikatų, sąskaitų ir kt. drėšiai kreiptis i „Pan Americana“

Sao Paulo lietuviai taip pat minės Išeivų Dieną kaip ir kitais metais. Centras šiuo reikalu jau taresis.

B.L.O.C.TARYBOS POSEDIS.

B.L.O.Centro Tarybos posėdis šaukiamas gegužės mėn. 7 d. 8 val. vakaro Rua da Mooca, 1 1721. Visi Tarybos nariai prašomi dalyvauti.

Pirmininkas.

NEGAUNANTIEM LAIKRAS OIO.

Pastaruoju laiku daugelis nusiskundžia kad negauna laiku laikraščio, arba jis dingsta. Kurie negauna laikraščio laiku, prašoma pranešti redakcijai laišku, pažymėdami pavardę ir tikrą adresą kad redakc. galėtų patikrinti ir iširti negavimo priezasti.

SAUKIAMI NUMERIAI IDENTIFIKUOTIS.

Ateinančia savaitje šaukiami identifikuotis šie numeriai:

- GEGUZES**
- 4 d. nuo 48.901 iki 49.100.
  - 6 d. nuo 49.101 iki 49.400.
  - 7 d. nuo 49.401 iki 49.700.
  - 8 d. nuo 49.701 iki 50.000.
  - 9 d. nuo 50.001 iki 50.300.
  - 10 d. nuo 50.301 iki 50.600.
  - 11 d. nuo 50.301 iki 50.900.

BAIGIASI TERMINAS SVETIMALIŲ REGISTRACIJAI.

Birželio mėn. 30 d. baigiasi terminas svetimalių registracijai. Kas nespės iki to laiko atlikti registraciją, gali susidurti su istatyme numatytais pasekmėmis. Lietuviai, kurie yra pradedę savo dokumentus per Aido redakciją, gal dar jų neužbaigę, prašoma pasiskubinti baigti, pristatyti iš savo rajono policijos gyvenamos vietos paludijimą.

„GRUDO“ NARIU SUSIRINKIMAS.

Paskutiniaisiais metais Grūdo draugijai pakrikus ir atsiskakus jo pirmininkui, veikimas buvo sustojęs. Kad sutvarkyti Grūdo reikalus, išrinkti naują vadovų be, šaukiamas yra visų Grūdo narių susirinkimas š. m. 19 d. L.M.M.R. „Ryto“ salėje, 15 v. Visi nariai, kuriems tik rūpi lietuvių organizacijos reikalas, prašomi dalyvauti Grūdo susirinkime minėta dieną.

Grūdo sekretorius.
A. Dutkus.

ISVYKSTA I LIETUVA.

Mokytojas Stasys Ivanauskas galutinai nutaręs vykti i Lietuvą ir gegužės 11 d. įvažiuoja.

VILA ORATORIO

Geriausii žemes sklypai ant Alto da Mooca

Užregistruoti pagal No. 99 7-oje Apylinkeje 1939-9-15, Dekr. No. 58

avininkas: João Araujo Pinto

Koncesionierius: Arnaldo Felmanas

Žemes sklypai parduodami geriausiomis šimokėjimo sąlygomis be pelnumas pradėdant nuo 50\$000 ir vėnesi Duotiamo statybai medžiaga. Statomo namus išimokėtinai.

TEJRAUTIS: raštinėje Villoje kaedia, o taip pat ir šventadieniais.

SUSISIEKIMAS: Omnibusai Villa Oratorio ir Agua Raza nuo Largo da Sé ir Largo Paysandų

«Aukso Gromata»

S. m. gegužės mėn. 4 dieną (šeštadieni), São Caetano, Perela 36, Lietuvių Meno Mėgėjų Ratelis «Rytas» ro dideli ir idomy

VIESA VAKARA

Būs suvaidinta antrą kartą São Paulo garsaus lietuvių dramaturgo Petro Vaičiūno 4-rių veiksmų drama «AUKSO GROMATA».

Vaidina geriausios rytiečių meninės jėgos ir «Ryto» choras vaidindamas baudžiauninkų roles dainuoja lietuviškas dainelės, vadovaujant mūsų kolonijos muziko p. J. Stankuno.

Tad, visi i toki retą renginį.

Po dramos tęsis šokiai iki 10 val. ryto. Prašome nesimėti nes pradžia lygiai 8 v. v.

Pastaba: Sulig Juiz de Moraes parėdimu, mažametiai negali būti daugiau, kaip iki 10 vakaro, kurie neturi daugiau metų.

RENDEJAI

Zemes Sklypai - Moôca - Belém

Sirdyje didžiausiam industrijos rajono S. Paulo PARDUODAMA: žemes sklypai prie gatvių: Mooca, Tobias, Itreto, Campineiros, Itaqueri, Trilhos, Avenida Cassandoca ir as Prefekturos projektas, 25 metru pločio), ir t. t.

Grindinys - vanduo - vandentakis - šviesa - jėga - telefonas

išimokėjimas ilga laikui, mokestis mažas, be palokau. Gerai da vieta pasistatyti vilas, gyvenamus butus dirbtuvoms ir Iustrijai patalpas.

Palengvinimai su statybos medžiaga Dokumentai registruoti Septintojo Apylinkeje, Nr. 98, 1938-9-15. Tejrautis kasdien, šio klaesieniais ir sevmadieniais, nuo 8 iki 12 valanda vietos raštinėje:

Rua Tobias Barro, 43

USIBIEKIMAS: Bondes: Bresser, Belém, Mooca. OMNIBUSAI 28 Villa Bertjoga iš Largo da Sé kas 5 minutes. KALBAMA LIETUVISKAI

Lietuvoje Sukilimas

nievyks, nes visi remia vieningo darbo vyriausybę, tikras sukilimas ivyks mūsų Kolonijoje gegužės 11 dieną šėtadieni. Tą dieną lietuviai visi kaip vienas sukils ir eis i Mokos salę, Rua da Mooca, 2346.

L. K. J. S. B. "VYTIS"

rengia puikų lietuviškos dainos

KONCERTA

savo penkerių metų kultūrinės veiklos sukakčiai Kolonijoje minėti.

Koncerto programa labai plati ir ivairi - 22 dalykai, ir vis rinktiniai kaip: Vasaros naktys Karvelėli (solo partija p. V. Laurinaičio), Aras, Keleivio daina, Man liudna ir kt. Be to, dalyvaujamas Kolonijos dainininkas p. V. Laurinaitis solo.

Todėl visi, kurių dvasia dar neapaugusi lietuviškas mis ir nuolat ilgisi graudžios ir galingos lietuviškos dainos, atvykite i ši puikų koncertą. Vytyti choras išpudingai dainuoja ir nuostabiai interpretuoja lietuviškas liaudies dainas, pasiekdamas retu svelnumo. - Po certo bus šokiai, grojant puikiam orkestrui!

Tad iki pasimatant koncerte! - Išigykite kvietimus!

